

Možemo sada mirne duše povući zaključak: Od dobrih kršćanskih roditelja bit će dobra i djeca. Samo treba u današnjem vremenu naći načina, da se ta mladež okupi i zadrži na vjeronauku, a to je posao naš svećenika. Stoga treba raditi na tom poslu neumorno i nikada ne dozvoliti, da nas okupiraju pesimističke misli. Naš rad će, sigurno, i Bog blagosloviti i Njegova milost pratiti, jer je to rad za njegovu slavu, pa je onda sigurno, da će donijeti plod u svoje vrijeme.

Fra Ferdo VLAŠIĆ

ZELJA NAŠEGA NATPASTIRA

Prigodom desetogodišnjice biskupskog posvećenja dra Franje Šepera, zagrebačkoga nadbiskupa, posjetio je svečara urednik Glasa koncila Vlado Favlinić. Tom je zgodom nadbiskup dao poruku svojim svećenicima i vjernicima zagrebačke nadbiskupije. U toj poruci uzoriti nadbiskup ističe ovo: — Najvažnijim zadacima dušobrižničkog nastojanja u današnjici smatramo: revno i redovito poučavanje vjeronauka i nastojanja da vjernici aktivno sudjeluju u liturgiji.

To su doista prve i najvažnije dužnosti svakoga dušobrižnika. One su od najveće važnosti za duhovni život vjernika. Stoga ćemo ih malo promotriti.

1. Revno i redovito poučavajte vjeronauka. Revno. To znači: sa ljubavlju. Koliko ljubavi dajemo djeci, toliko će i ona ljubavi u svom srcu ponijeti u život. Ako smo mi bili hladni ili indiferentni i djeca će ostati hladna i indiferentna.

Revno. To znači, da se poslužimo svim modernim sredstvima katehizacije: diafilm, magnetofon, crteži na ploči, metode radne škole pa pitanja na ceduljicama. Pitanja zapisuju djeca anonimno.

Što je najvažnije: treba djeci pokloniti svoje sree.

Isus je posebno volio djecu. Apostoli su branili majkama da donose djecu da ih Isus blagoslovi. Isus, premda umoran, prima majke i djecu te govori apostolima: — Pustite malene k meni, jer je njihovo kraljestvo nebesko. — (Mat. 19,3)

Progovorila je ljubav Isusova prema djeci, kad je rekao: »Ste učinili jednom najmanjemu, meni ste učinili.« »Ako ne postanete kao djeca, ne ćete ući u kraljestvo nebesko.« »Tko sablazni dijete, bolje bi mu bilo, da objesi mlinski kamen o vrat i potone u dubine morske.« (Mat. 18,1-10)

Svećenik je drugi Krist — alter Christus — I on treba da ljubi malene, da ih provodi Kristovu kraljestvu. To će učiniti u prvom redu preko vjeronauka. — Fides ex auditu — upozoruje nas sveti Pavao. Kako će vjerovati, ako nisu čuli, ako nisu upoznali: Isusa u bethlemskoj štali, Isusa na križu raspetog, Isusa, koji boravi na oltarima kao sužanj ljubavi.

Teška je odgovornost za svećenika pred Bogom i pred narodom — skrb i briga za djecu.

— Mlada ljeta, nada svijeta — kaže naš narod. To je ispravno. Djeca su kasnije nosioci narodnog života. Oni će biti graditelji sreće svoga naroda. Ako djeca nemaju duhovne kulture, ako ne posjeduju Božje ljubavi, onda će njihove obitelji biti sagrađene na pijesku a ne na čvrstoj stijeni ljubavi Božjega Srca.

— Kultura duše je duša svaka kulture — rekao je jedan filozof. Mladež bez kulture duše ne može dati dušu kulturi, koju će izgrađivati.

U današnje doba odbacivanja Boga i razbijanja sinajskih tablica, u doba klanjanja materiji i njezinim atomima, potrebno je dati narodu mladež duhovne dinamike i progresa, napojene na izvorima života Božjega Srca. To je život poštenja, žrtve i čiste ljubavi.

Svećenik je kod djece zamjenik roditelja. I oca i majke. Stoga mora nositi u srcu dvostruku ljubav: očevu strogost i majčinsku blagost i oprostjenje.

Svećenik će roditelje opominjati na njihovu tešku odgovornost pred Bogom za vjerski odgoj djece. Po Božjem i naravnom pravu djeca su njihova i oni su dužni ne samo da se brinu za hranu i odijelo, za intelektualnu izobrazbu nego u prvom redu za duhovnu kulturu, koja je temelj svake materijalne kulture.

Naš je nadbiskup uputio dušobrižnom svećenstvu 2. X. 1961. okružnicu, u kojoj upozoruje kršćanske roditelje na strogu i tešku odgovornost pred Bogom za njihovu djecu. Iste misli ponovio je 14. IX. 1964.

Prije slavnog uzašašća na nebo Isus je naredio svojim apostolima: »Idite po svem svijetu i naučavajte sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga.« Nije dakle prva dužnost svećenika — sveta misa i sakramenti, nego u prvom redu: naučavajte a onda krstite.

U današnje doba potrebno je poučavati moderne katekumene odrasle a još nekrštene. Prema prilikama potrebna je što dulja pouka.

Za uspjeh kod vjeronauka traži se redovito poučavanje. Prekidanje i izostavljanje stvara kod djece zabunu. Slijedeći puta nema ih u potpunom broju. U toplim mjesecima drži se pouka u crkvi. To je veselje našem jedinom Učitelju. Za zimске mjesece potrebna je posebna soba. U njoj su klupe, katedre, Raspelo, slike duhovnog karaktera, ploča za crteže, za ilustraciju gradiva. Dakle prava učionica za vjersku pouku. U vrućim ljetnim mjesecima potrebne su djeci ferije od vjeronauka ali ne od nedeljne svete mise.

2. Aktivno sudjelovanje vjernika u liturgiji. To je želja koncilija. To je davna želja Crkve. Sve tamo od Pija XI, koji u Motupropriu ističe: »U crkvi se sakuplja kršćanski puk da tamo onpe kršćanski život iz pravoga i najpotrebnijeg izvora, iz aktivnog sudjelovanja u svetim tajnama i ostalim službenim liturgijskim funkcijama crkve.«

Pijo XI. u svojoj apostolskoj konstituciji želi, da vjernici kod liturgijskih čina ne budu kao tuđinci ili nijemi gledaoci.

Zato je sadašnji koncil u svojim prvim raspravama pod vodstvom pape Ivana Dobrog započeo o liturgiji. Time su hijeli koncilski oci da samo preko liturgije može doći duhovni preporod svijetu. Koncil želi da preporodi čitavo ljudsko društvo. To se može provesti samo preko liturgije, jer je liturgija život s Kristom, život s Crkvom, koja je Mistično Kristovo Tijelo.

Stoga razumijemo Papu Pija XII, da se liturgijski pokret pojavio kao znak Božje Providnosti u sadašnjem vremenu, kao prolaz Duha Svetoga kroz njegovu crkvu, da ljude približi tajnama vjere i bogatstva milosti.

U enciklici Mediator Dei Pija XII. piše: »Neka svi vjernici promisle, kako je njihova glavna dužnost i najveća čast da sudjeluju kod euharistične žrtve — i to ne nemarno nego svijesno i tako živo, da se ujedine s Najvišim Svećenikom i da zajedno s Njim i po Njemu prikazuju i zajedno se s Njim žrtvuju.«

Koncem II. zasjedanja ovoga koncila dne 4. XII. 1963. prihvatili su saborski oci konstituciju o svetoj liturgiji a sveti otac Pavao VI. odobrio.

Tu bismo konstituciju morali dnevno proučavati i provoditi u djelo. Jednako je moramo tumačiti narodu. I skupa s narodom proživljavati. Narod će tada upoznati ljepotu i uzvišenost svetih čina i živjeti po liturgiji u Kristu.

Draga braćo svećenici, provedba konstitucije ovisi o nama, o našem radu, o našem zalaganju. Mi živimo s narodom i među narodom. Nama duhovnim pastirima je na srce spas duša, privedi ih Kristu. Ako mi ostanemo pasivni, ne će doći preporod u naš narod.

U ovo teško doba za crkvu i čitav svijet napunimo se Duhom Svetim. Poput Marije, koja je dala svijetu Život, poput apostola, koji su dali živote svoje za Krista, poput prvih kršćana, koji su vjerom osvojili u arenama divlje zvijeri i ljubavlju nadvladali okrutne progonitelje.

Treba započeti. Uvedimo, da narod sudjeluje i kod tihe i pjevanje mise. Svake nedjelje. Ne samo koji put mjesečno, Kod tihe svete mise vjernici maole Ordinarij mise i odgovaraju svećeniku skupa s ministrantom. Kod pjevanih misa pjevaju Ordinarij mise a po mogućnosti i proprij i zajedno odgovaraju sa pjevačima.

— Scio cui credidi — kliknuo je sveti Pavao, veliki apostol naroda. Svijetli primjer nesebične žrtve svakom svećeniku. Koliko je pretrpio za Krista! To znamo. Ipak govori: — Ništa me ne može rastaviti od Krista. Pa ni sama smrt. Jer meni živjeti je Krist a umrijeti dobitak. — Takova ljubav prema Kristu i vjernicima treba da i nas ponese u život.

Ako smo dali svega sebe narodu, sebe ćemo u narodu naći.

Za vrijeme ovoga zasjedanja koncila primio je sveti Otac Pavao VI. u audienciju mostarskoga biskupa dra Petra Čule. Pitao ga je sveti otac, kako stoji pitanje vjeronauka u njegovoj biskupiji. Svetom ocu je prva briga u narodu vjeronauk.

I nas bi sveti otac pitao, kako stoji vjeronauk u našim župama.

Draga braćo svećenici, izvršimo velikodušno poruku našega nadbiskupa prigodom njegove desetgodišnjice biskupskog posvećenja.

Dr Nikola Sertić

MISA BEZ SLUŠALACA I GLEDALACA

Da izrazimo udio koji vjernici imaju u sv. Misi, najčešće upotrebljavamo izraz »slušati Misu«. Izraz »gledati Misu« nije uobičajen, ali mnogo stvarnije izražava ono što su vjernici u naše doba činili kod sv. Mise, osobito dok je Misa bila na nerazumljivu jeziku.

